

Fiche 16: Verordening - exploitatie luchtvervoersdiensten (derde pakket)

Titel:

Verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtvervoersdiensten in de Gemeenschap (herschikking)

Datum Raadsdocument: 19 juli 2006

Nr Raadsdocument: 11829/06

Nr. Commissiedocument COM (2006) 396 final

Eerstverantwoordelijk ministerie: VenW

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Luchtvaart, Transportraad; Het huidige voorzitterschap zal alleen een oriënterende bijeenkomst organiseren. Het komende voorzitterschap zal de inhoudelijke behandeling van het voorstel agenderen.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Het huidige voorstel beoogt een herziening van het “derde pakket” inzake liberalisatie van de interne luchtvaartmarkt. Dit pakket, dat in 1993 in werking is getreden, bestaat uit drie verordeningen, nl.

- Verordening 2407/92 inzake verlening van exploitatievergunningen aan luchtvaartmaatschappijen;
- Verordening 2408/92 inzake toegang tot intracommunautaire luchtroutes;
- Verordening 2409/92 inzake tarieven voor luchtdiensten.

Met dit derde pakket, dat in 1992 volgde op twee minder omvangrijke regelgevingpakketten, is de interne luchtvaartmarkt volledig geliberaliseerd. Er is voor communautaire luchtvaartmaatschappijen een vrije interne markt; de mogelijkheden om markttoegang te beperken zijn ingeperkt (bijvoorbeeld bij openbare dienstverplichting, luchthavensysteem, ernstige congestie) en de tarieven zijn in principe vrij.

Met het huidige voorstel beoogt de Commissie de drie bestaande verordeningen te integreren in één nieuwe verordening. Dit vormt onderdeel van de doelstelling van de Commissie om de bestaande regelgeving te vereenvoudigen en te verhelderen. Voorts beoogt het voorstel een striktere en meer uniforme toepassing van de regels uit het “derde pakket”.

Het algemene doel van de herziening van het derde pakket is het vergroten van de marktefficiëntie en het verbeteren van de veiligheid van de luchtdiensten en de bescherming van de passagiers. De Commissie acht in dit kader bovendien de toevoeging van een aantal nieuwe artikelen noodzakelijk. Deze artikelen hebben onder andere betrekking op toegang van derde landen tot de interne luchtvaartmarkt en passagiersbescherming ten aanzien van tarieven.

Rechtsbasis van het voorstel: Artikel 80 lid 2 EG

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: medebeslissing, gekwalificeerde meerderheid

Instelling nieuw Comité:

Nee, het Raadgevend comité bestond al, maar het zal bij meer artikelen van de verordening worden betrokken.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Opgemerkt moet worden dat voor het nieuw toegevoegde artikel inzake de toegang van derde landen tot de interne luchtvaartmarkt voor de Gemeenschap geen bevoegdheid bestaat. Op dit

punt kan regelgeving naar de mening van Nederland daarom niet tot stand komen op EG-niveau. De subsidiariteitsvraag is op dit punt daarom niet van toepassing.

Nederland is evenwel positief waar het gaat om de vereenvoudiging, verduidelijking en aanscherping van de drie Verordeningen uit het derde luchtvaartpakket. De herschikking en verbetering van bestaande Europese regelgeving dient enkel op communautair niveau te gebeuren.

Proportionaliteit: Positief voor wat betreft de herschikking van de drie bestaande verordeningen tot een nieuwe verordening. Nederland vindt dat deze herschikking ten goede komt aan -en noodzakelijk is voor- de beoogde uniforme toepassing van de regelgeving.

Ten aanzien van de artikelen over consumententarieven twijfelt Nederland aan de noodzaak van een (nadere) regeling. Nederland wijst erop dat wat betreft transparantie van prijzen de aanbieder van producten of diensten reeds op grond van de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken verplicht is tot het - aan de consument - verstrekken van essentiële informatie over hetgeen hij aanbiedt, waaronder informatie over de prijs (zie o.a. artikel 7, lid 4, Richtlijn 2005/29/EG). Het is de vraag of de thans voorgestelde bepalingen over consumententarieven nog nodig zijn in het licht van de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken. In Nederland hebben bijvoorbeeld verscheidene brancheorganisaties vrijwillig afspraken gemaakt over het hanteren van 'inclusief' prijzen in de Code Reisaanbiedingen die per 1 april 2007 in werking zal treden. De Richtlijn oneerlijke handelspraktijken erkent gedragscodes uitdrukkelijk als instrument voor handelaren om in bepaalde economische sectoren de beginselen van de richtlijn effectief te kunnen toepassen (ov. 20 en artikel 10 van Richtlijn 2005/29/EG).

Consequenties voor de EU-begroting: Geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: Geen

Het voorstel beoogt een stringenter toepassing van bestaande regelgeving. Dit levert voor Nederland echter geen extra financiële of personele consequenties op, aangezien de Inspectie Verkeer en Waterstaat op basis van herziene nationale toepassing reeds stringenter toetst op het gebied van exploitatievergunningen.

Vervolgtraject financiële afspraken: Geen.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): Geen (zie ook 10a).

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: Inwerkingtreding vindt plaats na publicatie in het Official Journal van de Europese Unie.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: Geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland ondersteunt het belang van consolidering en verduidelijking van deze regelgeving. De beoogde uniforme toepassing van de verordening zal bijdragen aan het eerlijke speelveld waarbinnen de communautaire luchtvaartmaatschappijen met elkaar concurreren. Nederland zal er echter op toezien dat nieuwe artikelen geen onnodige complexe regelgeving of bevoegdheidsverschuiving opleveren.

Nederland stelt vast dat de Commissie geen bevoegdheid heeft tot het verlenen van verkeers-rechten aan derde landen voor toegang tot de interne luchtvaartmarkt op de wijze zoals de Commissie dit in

deze verordening voorstelt. De verkeersrechten behoren immers tot de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten. Daar waar een gezamenlijk EU optreden ten aanzien van een derde land noodzakelijk zou zijn om restricties in de interne markt te verhelpen, zou de Raad dit kunnen waarborgen via het verlenen van een onderhandelingsmandaat. In het kader van het externe beleid van de Gemeenschap wordt namelijk door de lidstaten reeds daar waar wenselijk een mandaat aan de Commissie verleend. Nederland kan dan ook niet instemmen met de voorgestelde tekst en wenst de gehanteerde methode via mandaatsverlening te handhaven.

Wat betreft de bepalingen over consumententarieven wijst Nederland op de mogelijkheden die de reeds aangenomen richtlijn oneerlijke handelspraktijken biedt. De richtlijn bepalingen over transparantie van consumententarieven zullen worden vormgegeven door de onlangs door Nederlandse branche-organisaties aanvaarde Code Reisaanbiedingen. Deze Code bevat afspraken tussen de branche-organisaties over het hanteren van 'inclusief' prijzen en de beschikbaarheid van reisaanbiedingen. Deze gedragscode zal gelden vanaf 1 april 2007 ; de Stichting Reclame Code zal toezien op de naleving van de Code.

Ten aanzien van milieu-effecten is het Commissievoorstel niet duidelijk en zal Nederland om opheldering vragen.